

Festskrudsfurien udgiver provopåklædningspamflet

HELGERISME. Allerede som barn puttede skuespiller Anne Marie Helger kulørt karamelpapir på sit tøj, fordi det var for kedeligt. Farverige festkjoler er nu et fast element i hendes optræden. 12. januar udgav Helger bogen 'Råbe Rober' med fotos af 24 af hendes kostumer og stribevis af politiske opsange på ægte Helgervis.

AF HANNE BJØRTON
hah@b-l.dk

CHRISTIANSHAVN: Det er svært at komme i tanker om nogen, der er lige som Anne Marie Helger. Prøv selv.

Hun er den højtråbende ener, den pangfarvede tidsel i Danmarks have, der giver fanden i den borgerlige pænhed, når hun iført farveeksploderende festkjoler leverer politiske brandtaler og slagsange på scenen, på tv, til demonstrationer og andre arrangementer. Det er da heller ikke alle, der kan klare mosteren - mere om det senere.

De storslåede kjoler er i fokus i den nye bog 'Råbe Rober - kostelig kostumekunst og heftige helgerismer', som Anne Marie Helger har skrevet sammen med sin spindoktrice Helene Vindsmark.

Bogen udkom sjovt nok samtidig med bogen 'Dronningens kjoler' om dronning Margrethes prægtige garderober, og regenten har da også fået et eksemplar tilsendt og har sendt et takkebrev. Bøgerne er dog ikke eneste fællesnævner - kreatøren bag Helgers fantastiske kjoler er haute couture-skrædder Lars Andersen.

»Han er uddannet hos Jørgen Bender, som har syet mange kjoler til dronningen, og faktisk er mange af dem syet af Lars. Som han har sagt til mig: »Bag enhver stor mand står en kvinde, og bag enhver stor kvinde står en svans,« griner Helger.

I bogen kan man blandt andet opleve Helger iført kjolerne 'Sort Dramakost', 'Containerlook' og 'Golfkrigstournure'. Alt er sat i scene og fotomanipuleret til de mest fantastiske tableauer af fotograf Thomas Cato. Ved siden af billederne har de to skribenter suppleret med underholdende og spidende fortællinger.

Tror du det er fastelavn

Allerede som barn var Anne Marie Helger dybt optaget af påklædningsdukker, nogle af dem er genskabt på flapperne af bogens omslag. Men i barndommens garderobe var der ikke plads til så meget spræl.

»Det var et beskyttet bedsteborgerhjem i Charlottenlund, og hele familien tog jo i Fonnesbech (stor klædeforretning, der lå på Strandvejen, red.) og købte tøj, og jeg måtte ikke have højhælede sko og læbestift. Allerede som lillebitte satte jeg karamelpapir på tøj, fordi jeg syntes det var for kedeligt. Til gengæld fik jeg som ung virkelig trykket min udklædningstrang af, og i dag har jeg skruet lidt ned for det privat.«

»Men jeg har en frakke, som min datter har syet til mig bare med en farvet kant. En dag, jeg



Anne Marie Helger i knaldrødt og med kjolen »Nytårstalen ved sin side - den er også med i den nye bog. Foto: Michael Paldan.

havde den på, sagde en til mig: »Tror du, det er fastelavn?« Jeg svarede bare: »Nej, det kan jeg se på dig, at det ikke er. Og hvis du bestemte, blev det det heller aldrig.«

En hurtig replik fra rappenskralden på Christianshavn. Men:

»Jeg bliver da også ked af det. Men sådan er det i Danmark, når man falder ved siden af. Og jeg er faldet ved siden af, og det har jeg vænnet mig til.«

Tiltusket frirum

I bogen beskrives det, at når kjolerne gennem historien har fyldt allermest, har kvinderne haft allermindst at skulle have sagt. Anne Marie Helger gør det modsatte: Ifører sig stort skrud og lancerer med det som skjold utilslørede ræverøde politiske budskaber.

»Jeg har tænkt, at den triste arv for de store rober må vi bryde og give den en anden

dimension. Når man ser dronningen i hendes fantastiske kjoler, kan man ikke se, hvad hun selv tænker. Jeg kan sige hvad pokker jeg vil, det er et frirum, jeg har tiltusket mig.«

»Jeg har mødt kolleger, som er bange for, at deres store kostumer bliver for støjende, og at de ikke kan spille igennem dem. Jeg har aldrig tænkt på den måde, og det er ikke fordi, jeg har storhedsvanvid, det er fordi, jeg er så pyntesyg. Kostumerne skal understøtte min karakter, og i mit regi er de også kunstværker. Når jeg har dem på, så kan jeg rigtig gå til den, så kan intet vælte mig.«

Bryder beigenormen

Et af Helgers værktøjer er provokationen, den ironiske agiteren overfor politiske modstandere, der nok vil fremkaldet et »det kan man da ikke« hos en og anden. For eksempel er et af kostumerne i bogen 'Rød splatklat' - en imitation af Anders

ger været domineret af blandt andre hendes samarbejdspartner Peter Larsen, af Erik Clausen og Niels Hausgaard.

Findes der udøvere af rød, politisk satire, som ikke er i efterlønssalderen?

»Jeg har hørt, at der i Poetry Slam er nogle kraftige tekster. Som udgangspunkt bruger unge komikere i dag brutalitets-humor og går under bæltet, det er altid træfsikkert, det benytter jeg mig også selv af. Jeg så Jan Gintberg på tv forleden, og der var måske noget af det, men han siger, at det er vigtigt for ham, at man ikke kan se i hans optræden, hvem han stemmer på. Der har jeg det omvendt, jeg vil ikke have folk skal være et øjeblik i tvivl om, hvor jeg er politisk.«

»Så jeg kan savne de kunstnere, der tør stå op for en sag. Da jeg var til Ib Spang Olsens begravelse, kom der rigtig mange mennesker, og jeg tror, det er fordi, at han var på de svages side, han var med på græsrodsfronter og leverede gratis plakater, han har altid taget de svages parti. Jeg sad og syntes, at det var en kollega jeg mistede, lige som da Ebbe Reich og Thomas Koppel døde. Men jeg tror, de aktive, unge røde kunstnere står på spring.«

Knæk på ytringsfrihed

Men fremturer man, kan man få nogen over nallerne, og Anne Marie Helger mener, at nogle holder sig tilbage med deres politiske holdninger.

»Jeg har spurgt unge kolleger, om de ikke ville med til en demonstration. Og jo, det ville de gerne, men »det er måske ikke så godt for min karriere.« Vi har ikke den ytringsfrihed, som vi havde tidligere, og der er en angst overfor skarpe, røde holdninger, det har jeg selv mærket de seneste 10 år. Jeg blev bedt om at holde en brandtale i radioen Grundlovsdag på DR. Og der sagde speakeren,

at »vi gør opmærksom på, at talen står helt for Anne Marie Helgers egen regning, det har intet med DR's holdning at gøre.« Som om nogen troede det,« siger Helger og kommer med endnu et eksempel:

»Da jeg blev 60 år i 2006, blev jeg bedt om at være redaktør for mit eget program, det var DR Århus, som skulle lave det, og jeg måtte selv bestemme, hvem jeg ville invitere, og hvad der skulle ske. Jeg ville da gerne holde fødselsdag i studiet og inviterede nogen, som jeg syntes havde noget betydningfuldt at sige, blandt andre Georg Metz og en iransk kvinde, der var flygtet fra Iran, og som jeg lærte at kende i forbindelse med stykket Tørklædemonologerne.«

Da dagen oprandt, viste det sig imidlertid, at cocktailen af Anne Marie Helger og følge var for skrap for... ja, for nogen.

»Da jeg kom derover sagde tilrettelæggerne, at »vi har fået at vide fra vores chefer, at programmet bliver for enøj, så vi har inviteret Troels Lund Poulsen (daværende politisk ordfører for Venstre, red.) med.« Det var jo sindelagskontrol! Troels Lund Poulsen sad og smed tal i hovedet på os, som vi ikke havde en chance for at modbevise. Det blev ikke mit fødselsdagsprogram, det var ækelt og modbydeligt. Bagefter spurgte Georg Metz, hvorfor jeg ikke havde sagt fra og bare var gået min vej, og det har også ærgret mig, men jeg syntes, det var synd for de søde tilrettelæggere.«

»Så jeg forstår godt, hvad de unge siger - der er en omkostning ved at tage så kraftigt stilling som jeg. Men jeg vil gerne være den stemme, som tager på sig at råbe op, når det i et rigt land som Danmark igen og igen er de svage - handicappede og folk der er røget ud i arbejdsløshed - der må stå for skud.«



■ Anne Marie Helgers bog Råbe Rober er udkommet 12. januar på forlaget Biberkopf.

■ Lørdag 11. februar klokken 11.30-12.30 signerer hun bøger hos Bog & Ide i Amager Centret.

■ Hendes kostumer er også i centrum i forestillingen Rå Rober på P.H. Cafeen på Vesterbro 16. februar-20. marts. Se mere på phcafeen.dk